

Nové Sučianske zvesti

NOVINY OBCE SUČANY

8

www.sucany.sk

NEPREDAJNÉ • XIV. ROČNÍK • DECEMBER 2009

str. 8 Mikuláš v Dome Dobrého Pastiera

str. 10 Mesiac úcty k starším

str. 12 Perla Švajčiarska - Matterhorn

str. 6 Vianočné trhy

Vážení spoluobčania,

opäť sú tu Vianoce a blíži sa Nový rok. Ľudia si sadajú k spoločnému stolu, aby si prejavili vzájomnú úctu a lásku. Spoločne prežité chvíle pohody, radosti sú tým najkrajším darčekom, ktorý si môžeme priať. Dovoľte mi, aby som vás pri tejto príležitosti čo najsrdečnejšie pozdravil a poprial vám, aby vôňa tohto času do nás vniesla príjemnú pohodu a pocity, s ktorými sa chceme podeliť so svojimi blízkymi a drahými. Možno si v duchu povzdychneme, že tento krásny čas trvá len krátko. Áno, je to tak. Žijeme v uponáhľanom svete a komplikovanej dobe. Možno práve preto sme si v tomto čase bližší ako inokedy, vieme sa tešiť z maličkostí a je nám dobre aj z toho, že väčšina ľudí okolo nás, naša rodina, priatelia, bližší aj vzdialenejší známi, susedia, majú k sebe o niečo bližšie ako inokedy. V každom z nás to vyvoláva a prebúdzá pocit šťastia, pohody a spolupatričnosti. Hľadáme úprimné ľudské porozumenie a túžime po ľudskom dotyku. Prajem vám a bolo by krásne, keby sme čo najviac týchto hodnôt preniesli do každodenného života. Zachovajme si preto tieto slávnostné chvíle z vianočných a novoročných sviatkov po celý budúci rok.

Je tu opäť čas, kedy bilancujeme. Čas obzretia sa späť a zhodnotenia toho, čo sme uplynulý rok zažili, vykonali či nestihli urobiť. Pre našu obec to bol určite rok náročný, plný práce, rozhodnutí a zmien. Tak ako je to aj v ľudskom živote, aj naša obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a úspechov. Dúfam, že aj vy, občania, ste prežívali úspechy a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zvelaďovaní obce s veľkou radosťou a záujmom. Preto, že rozhodujúcu pozornosť sme orientovali na skvalitňovanie nášho života v obci, tak ako je to schválené a stanovené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sučany na roky 2007 – 2010, s výhľadom do roku 2013. Napriek zložitostiam doby, v ktorej žijeme, vašim vyšším požiadavkám na kvalitu služieb samosprávy, nárokom na jej infraštruktúru, v podmienkach stále nedostatkových finančných zdrojov, ktorými sme disponovali a kráteniu rozpočtu obce zhruba o 66 000 € (2 mil. Sk) oproti roku 2008 môžeme konštatovať, že základné úlohy zvelaďovania obce a zvyšovania kvality života v obci sa nám spoločnými silami darilo naplňať. Myslím si, že to bol pre nás rok veľmi úspešný. Dovoľte, aby som len v krátkosti spomenul niektoré realizované investičné akcie v uplynulom roku a stručne priblížil aj pripravované investičné zámery obce v budúcom roku. Opäť sme rozšírili, a tým vytvorili, možnosti domovej a bytovej výstavby schválením doplnku č. 3 Územného plánu v Sučanoch, v časti Hrabiny.

Z vlastných rozpočtových zdrojov v hodnote 98 226 € (2 959 156,47 Sk) sme vykonali rekonštrukciu dvoch striech na objektoch materskej školy, ktorou sme vyriešili dlhoročné problémy zatekania vnútorných stien a tvorbe škodlivej pliesne v tomto objekte. Z dôvodu zistenia zdraviu škodlivej huby vo veľkej telocvični a náradovni základnej školy sme operatívne na zasadnutí obecného zastupiteľstva vyčlenili z rozpočtu cca 36 217 € (viac ako 1 mil. Sk) a následne sme kompletne vymenili škodlivú podlahu, dvere a drevené obloženie. Dnes disponujeme telocvičňou s neporovnateľne najlepšimi technickými parametrami podlahy v regióne Turiec. V druhom májovom týždni sme slávnostne, za účasti predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica a členov vlády SR, otvorili najväčšie umelotrávnikové multifunkčné ihrisko v regióne s bežeckou dráhou. Ihrisko bolo financované vládou Slovenskej republiky vo výške 39 832,70 € a obcou vo výške 112 247 € (3,3 mil. Sk). Ihrisko významne napomáha celoročnej tréningovej a výučbovej činnosti žiakov základnej školy, ale aj pre dospelých užívateľov, a reprezentatívne družstvom futbalistov. Podarilo sa nám vymeniť zničené pletivo oplatenia podstatnej časti základnej školy a jej zariadení. V mesiaci september sme odovzdali pre peších a cyklistov nový chodník s osvetlením od Prefy, a. s., po garáže na ul. Podhradská cesta. Celková dĺžka chodníka je 345 m. Celkovo sme na tento účel preinvestovali 106 560 € (viac ako 3 mil. Sk). Priebežne riešime podnety a pripomienky občanov súvisiace s novou kanalizáciou. Ide najmä o

odstránenie zápachu z kanalizácie v centrálnej časti obce a problémy súvisiace s výškovými pomermi pri napájaní sa na hlavné kanalizačné potrubie. V mesiaci august sme na základe znaleckého posudku, ktorý preukazoval bezprostrednú hrozbu ohrozenia života a zdravia osôb, asanovali budovu s bytmi pre sociálne odkázaných občanov na ul. Ďurka Langsfelda, ktorých sme v tej istej lokalite presťahovali do nových bytových jednotiek vytvorených z unimobuniiek. Na tento účel sme z rozpočtu uvoľnili 135 926 € (4 mil. Sk). V septembri sme na základe úspešného projektu už po tretíkrát získali dotáciu z ministerstva financií vo výške 8 000 € (241 000 Sk), s navýšenou 10 % účasťou obce, z ktorej sme financovali výmenu starej poškodenej podlahy, bočného obkladu a nové osvetlenie vo veľkej sále Robotníckeho domu v Sučanoch. Uvedenou investíciou sme výrazne prispeli k zvýšeniu úrovne prostredia, v ktorom vykonávame veľkú časť kultúrnych a iných spoločenských podujatí. Aj v tomto roku sme pokračovali v budovaní detských ihrísk v časti Hrabiny, na sídlisku Prefa a v parku pri cintoríne.

V súvislosti s výstavbou diaľnice, ktorá sa už v našom katastri začala, sme získali 36 513 € (11 mil. Sk) na revitalizáciu zelene. Momentálne máme vypracovaný realizačný projekt. Výstavba diaľnice v našom katastri začala v októbri výrubom stromov, asanáciou troch

rodinných domov a stavbou privádzача v západnej časti obce. Jej realizácia prinesie okrem počiatočných problémov súvisiacich so znečisťovaním komunikácií, nadmerného hluku a pod., aj nové pozitívne zmeny v podobe investícií, ktoré prispievajú k vyššej zamestnanosti a vyššej kvalite nášho života. V priemyselnej zóne pokračujeme dostavbou obslužných komunikácií a novými výrobnými závodmi. Tento rok sa podarilo vybudovať v uvedenej lokalite závod zinkovňa, ktorý v budúcom roku plánuje rozbeh výroby, pričom zamestná asi 20 zamestnancov.

Podarilo sa nám presťahovať obecnú knižnicu do priestorov základnej školy a pôvodné nevyhovujúce priestory na ul. Ďurka Langsfelda sme zrekonštruovali pre potreby obecného archívu, ktorý bol v nevyhovujúcom stave a v nevyhovujúcich priestoroch.

Pokračujeme v budovaní komplexného systému verejnej bezpečnosti v obci, ktorého jadrom je obecný hasičský zbor a obecná polícia. Kamerový monitoring v obci a následné výjazdy nám

účinne pomáhajú zachraňovať ľudské životy a zmierňovať škody na majetku, najmä v prípadoch požiarov. Obecný hasičský zbor a útvar obcejnej polície okamžite podľa situácie uskutočňujú výjazdy na miesta rôznych udalostí.

Za najväčší úspech v tomto roku považujeme úspešné prijatie troch projektov Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, na základe ktorých sme získali významné dotácie z eurofondov. Ide o projekt rekonštrukcie základnej školy, na ktorý sme získali dotáciu vo výške 781 056,96 € (23,5 mil. Sk), v súčasnosti prebieha verejný obstarávanie dodávateľa. Rekonštrukciu plánujeme uskutočniť v čase prázdnin v budúcom roku. Ďalej je to projekt revitalizácie (komplexnej rekonštrukcie) námestia v centre obce. Na jeho realizáciu sme získali 995 817 € (30 mil. Sk). Obstarávanie dodávateľa a stavebné práce začneme v budúcom roku. Pod hasičský stromček sme získali 223 000 € (6,7 mil. Sk). Táto suma je určená na rekonštrukciu Hasičského domu v Sučanoch. Obstarávanie a realizácia je plánovaná na budúci rok. Celkovo sme získali z dotácií v tomto roku viac ako 2 000 000 € (60 mil. Sk). Takúto výšku dotácií naša obec dosiaľ nikdy v celej histórii nezískala. Pevne dúfam, že tieto veľké finančné prostriedky úspešne využijeme a verím, že výrazne zmenia podmienky nášho života v obci. Za úspech považujeme aj pokračovanie v priebežnom vysprávkovaní poškodených ciest v obci v hodnote viac ako 30 000 € (1 mil. Sk). Po dlhých rokoch čakania sme prikočili k vybudovaniu vsakovacích jám na miestnych komunikáciách, ktoré boli „hrozbou“ záplav pivníc v našej obci. 15 vsakovacích jám sme vybudovali v tomto roku. V tejto činnosti budeme pokračovať aj v budúcom roku. V rámci spolupráce s Vyšším územným celkom v Žiline a Slovenskou správou ciest boli úspešne realizované rekonštrukcie krytov vozoviek III. triedy smerom na Turčiansku Štiavničku a Podhradie a na križovatke cesty I/18 v cen-

JUDr. Jozef Petráš, CSC., starosta obce

tre obce vo výške niekoľkých miliónov eur. Na úseku využívania eurofondov pre získanie dotácií budeme pokračovať aj v budúcom roku. Našou snahou je využiť čo najviac výziev z jednotlivých ministerstiev a VÚC, ktoré obhospodarujú eurofondy a to vo všetkých oblastiach našej činnosti. Zatiaľ sme na tejto ceste úspešní.

V sociálnej oblasti sme koncom minulého roka vytvorili ako prví v regióne Radu seniorov obce Sučany, ktorá je poradným orgánom starostu obce a vo svojej činnosti výrazne prezentuje záujmy starších občanov vo všetkých oblastiach ich života a navrhuje opatrenia, oprávnené požiadavky a názory starších občanov pre starostu a obecné zastupiteľstvo. V rámci pomoci starším sme realizovali prednáškové akcie zamerané najmä na oblasť zdravotnej problematiky. V rámci opatrovateľskej služby máme 4 opatrovateľov, ktorí v súčasnosti vykonávajú terénnu opatrovateľskú službu pre 5 občanov obce. Pre 20 občanov zabezpečujeme nepretržitú donášku obedov v spolupráci s firmou Bellrest. V budúcom roku chceme zriadiť ambulanciu pre diabetikov, ktorých žije v Sučanoch približne 250. V septembri sme odmenili mnohonásobných darcov, ktorí bez nároku na odmenu darovali to najcennejšie – svoju krv. Jednorazové dávky v hmotnej núdzi sme poskytli 46 občanom. Naša obec je z demografického hľadiska multikultúrna. Žije tu približne dvesto Rómov. V tejto súvislosti spomeniem vytvorenie občianskeho združenia Rómske srdce Sučian, ktorého hlavným cieľom je zlepšiť vzájomné vzťahy medzi majoritnou a minoritnou časťou obyvateľstva, zlepšiť kvalitu životného štýlu a spoločenského začlenenia rómskych spoluobčanov v našej obci. Nedá mi nespomenúť v tejto pasáži šírenie dezinformácií a cieľavedomé klamanie občanov, že chceme do Sučian presťahovať dvesto Rómov z Vrútok a iných častí Slovenska. Nie je to pravda, my sa snažíme vytvárať, len najzákladnejšie podmienky pre život a zdravie odkázanej časti obyvateľov našej obce, bez rozdielu farby pleti, náboženstva a pod., je to prirodzená povinnosť vyspelej spoločnosti, ku ktorej sa hlásime. Vyplýva to zároveň aj z Ústavy Slovenskej republiky.

Aj v tomto roku sme pre našich občanov, ale aj pre návštevníkov našej obce, pripravili veľké množstvo kultúrno-spoločenských programov a rôzne športové podujatia. Začiatkom roka sme uskutočnili II. Sučiansky ples, na ktorom som odovzdal prestížnu cenu „Sučianska fazuľka“ pani MUDr. Eve Konvitovej za dlhoročnú záslužnú prácu pre obec Sučany. Dni Milana Hodžu 2009 sú už tradične našim najväčším kultúrno-spoločenským a športovým podujatím. V tomto roku to bol už jubilejný piaty ročník. Spoločnými silami, za pomere krátke obdobie, sa nám podarilo urobiť významné kroky pri hľadaní dôstojného miesta Milana Hodžu v našich národných dejinách a šírení jeho odkazu doma aj v zahraničí. Cenu Milana Hodžu v tomto roku odovzdal podpredseda vlády SR Dušan Čaplovič PhDr. Miroslavovi Pekníkovi, CSc., riaditeľovi Ústavu politických vied SAV Bratislava. Veľký úspech mal opäť XVI. Sučiansky jarmok, podujatie „Úcta k starším“. Vianočné trhy sme ten-

to rok po prvýkrát spojili s Mikulášom a zabíjačkovými tradičnými špecialitami na našom námestí. Podujatie malo veľký úspech. Mikulášske darčeky sme odovzdali aj našim seniorom v Dome Dobrého Pastiera v Sučanoch. Ďalej spomeniem veľmi úspešné vystupovanie nášho súboru Sučianka, ktorý nás a celý Turiec reprezentoval na podujatí „Festival seniorov v Žiline“ a na podujatí „Dni Slovenska v Bratislave“ na Hlavnom námestí. V obradnej sieni sme okrem sobášov uskutočnili aj ďalšie podujatia, napr. „uvítanie detí“. V tomto roku sme aj napriek zložitejším finančným pomerom podporovali tradične šport a jednotlivé športové podujatia. Najväčšiu podporu mal opäť futbal. Jeho družstvo sa prebojovalo „na trávniky štvrtej ligy“, k čomu im blahoželáme. V druhom májovom týždni sme „zabehli“ novootvorené multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom a to najväčším futbalovým turnajom v histórii obce, ktorého sa zúčastnilo dvadsať mužstiev zo Sučian a okolia.

V rámci činnosti obce je potrebné spomenúť aj prípravu, zabezpečenie a realizáciu volieb prezidenta SR, volieb do Európskeho parlamentu, voľby predsedu VÚC a poslancov VÚC. Obec túto úlohu splnila bez problémov a bez jedinej sťažnosti.

Nie všetky zámery sme naplnili. Mnohé je potrebné v našej obci vybudovať, vylepšiť a skrášliť. Na to je potrebné veľa úsilia, práce, rokovania, projektov, finančných prostriedkov, ale najmä dobrej vôle, spolupráce, ochoty a tolerancie. Potrebujeme podstatne zrekonštruovať „nevýdarený obecný rozhlas“. Pravdepodobne sa vrátíme k starému spolahlivému drôtovému systému. Dúfam, že rozbehneme individuálnu výstavbu rodinných domov, na čo sú už teraz pripravené dobré podmienky. Máme pripravený projekt rekonštrukcie kolkárne, s ktorým čakáme už len na výzvu, aby sme využili prostriedky z fondov EÚ.

Milí spoluobčania, využívam túto príležitosť poďakovať sa všetkým, ktorí akokoľvek formou a mierou prispeli k zvelaďovaniu našej obce, obohateniu jej kultúrneho a duchovného života, pretože budúcnosť našej obce je predovšetkým a hlavne v rukách vás, občanov. Ďakujem predovšetkým poslancom OcZ, členom komisií OcZ, pracovníkom obecného úradu, hasičom, policajtom, pracovníkom škôl a školských zariadení, lekárom, lekárnikom a zdravotníckemu personálu, cirkevným predstaviteľom, pracovníkom Domu Dobrého Pastiera, podnikateľom, ich zamestnancom, ktorí prispeli k lepšiemu a dôstojnejšiemu životu v našej obci. Prajem vám viac krásnych dní ako tých horších, viac lásky ako nenávisť, viac hojnosti a radosti ako smútku a trápenia. Pevné zdravie a veľa úspechov v pracovnom a osobnom živote.

Milí spoluobčania, dovoľte mi popriať vám krásne prežitie vianočných sviatkov a úspešný vstup do nového roku.

JUDr. Jozef Petráš, CSc., starosta obce

Dni Slovenska v Bratislave, VIANOCE 2009

Účinkujúci zožali potlesk divákov

Naši seniori v hlavnom meste Slovenska.

Súbor SUČIANKA zo Sučian, ako jediný z Turca reprezentoval dňa 29. novembra našu obec. Po Festivalu seniorov v Žiline to bola tentoraz Bratislava. Počas vystúpenia nechýbal potlesk ani veslá nálada. Naším seniorom to opäť vyšlo.

red., foto: A. Petrášová

SUČANY V STOROČIACH, ALEBO VIETE, ŽE... ?

Z histórie pošty v Sučanoch

Dňa 2. 12. 2009 sa v salóniku miestnej pizzerie Orea konalo malé, takmer komorné stretnutie, za účelom krstu publikácie JUDr. Otta Gáťa „Z histórie pošty v Sučanoch“. Okrem autora a vydavateľa v jednej osobe, ktorý krátkym príhovorom predstavil svoje dielo a prezradil pohnútky, ktoré ho viedli k jeho napísaniu, sa stretnutia zúčastnili Ing. Dušan Machník, manažér pôšt okresu Martin, MUDr. Iveta Trnovská, poslankyňa OZ a podstarostka obce, p. Soňa Bielopotocká, vedúca pošty v Sučanoch, pracovníčky pošty p. Maláková, p. Móricaová a p. Balšianková, kultúrny referent obce, p. Mihálik a Ing. Eva Bencová, dcéra autora a poslankyňa OZ, ktorá publikáciu pokrstila.

Otto Gáťa, Eva Bencová a Iveta Trnovská na krste publikácie

Údajom o poštách a poštových spojoch, napriek vážnosti tejto inštitúcie, sa v monografiách obcí a miest spravidla venuje veľmi málo pozornosti, nanajvýš rok ich zriadenia. Pritom práve poštové stanice, poštové úrady a pošty vôbec boli miestami, kde sa sústreďovali informácie, a odkiaľ boli šírené. O pošte v Sučanoch boli doposiaľ len útržkové poznatky, dokonca sa s istotou ani nevie, v ktorom dome bol zriadený prvý poštový úrad v roku 1868.

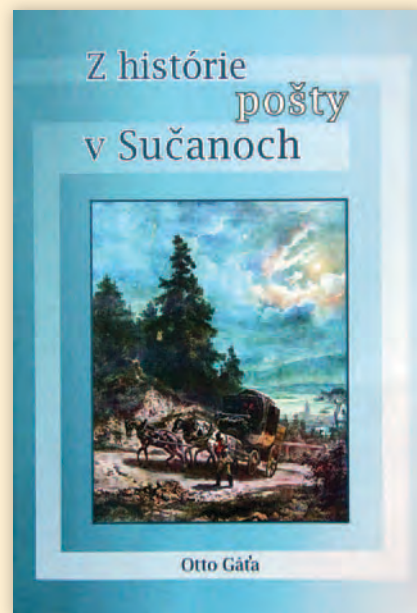
(Z príhovoru autora)

FEDOR FRIDRICH RUPPELDT

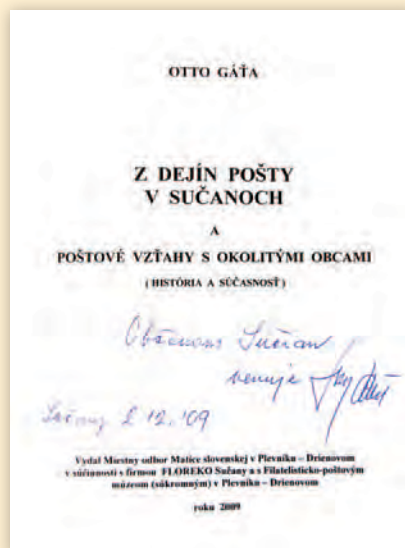
Politik, historik, národovec, ev. a cirkevný hodnostár, literát. Ktorá z týchto hodnotiacich vlastností by bola najprimeranejšia tejto osobnosti? No, ťažko na to odpovedať, pretože všetky sa bytostne a neoddeliteľne týkajú tejto osobnosti, ktorú sme my, sučanci, skoro vymazali z pamäte nášho mestečka. Narodil sa 1. júna v Liptovskom Mikuláši, v jeho časti Vrbica. Áno vo Vrbici, práve tej pre Sučany tak symbolickej Vrbici, ktorú v r. 1264 kráľ Belo IV. vymenil za Sučany – Suchan s Mikom, synom Detricha a nám sa tak zachovala prvá písomná zmienka o Sučanoch. Práve tých Sučian, kde Fedor Fridrich Ruppeldt po boku seniora J. Hodžu od 1. augusta 1916 zastával funkciu seniorálneho kaplána, od r. 1919 administrátora evanjelickej cirkvi a farára do 5. novembra 1921. Práve osobná návšteva Dr. Milana Hodžu v r. 1917 bola asi najdôležitejší medzník v jeho ďalších celoživotných postojoch a práci, za plné postavenie sa za martinskú deklaráciu a neskoršie obhajovanie spravodlivého usporiadania česko-slovenských pomerov. Snáď o jeho práci a osobe viac nabudúce, pokiaľ to rozsah zvestí umožní. Zatiaľ vďaka Mgr. Braňovi Zacharidesovi, ktorý si túto osobnosť vybral ako podnet na svoju diplomovú prácu a tak nám ju pripomenul.

Miroslav Miert

V minulom roku, presne 29. 5. 2008 uplynulo 80 rokov od zriadenia prvého poštového úradu v Sučanoch. A práve tento dátum bol impulzom k tomu, že skrsla myšlienka sústrediť historické poznatky a zmapovať aj túto, doposiaľ vcelku neznámu oblasť histórie Sučian. Výsledkom je 60-stranová brožovaná publikácia popisujúca spôsob fungovania poštových vzťahov a služieb v Sučanoch postupne od roku 1553, odkedy viedla cez Turiec poštová cesta z Viedne a Bratislavy do Košíc, ďalej do Sedmohradska a pre Sučany poštové služby zabezpečovala poštová stanica v Nolčove, v tom čase jedna z celkom 23 poštových staníc na území Slovenska. Neskôr od roku 1845 tieto služby pre občanov Sučian zabezpečovala pošta v Turanoch až do 29. 5. 1868, kedy bol zriadený prvý poštový úrad aj v Sučanoch a viedol ho poštmajster Juraj Henzély. V histórii najznámejším však bol poštmajster Jozef Ferček, ktorý na sučianskej pošte pôsobil od roku 1876 do roku 1911. V publikácii sú mnohé zaujímavosti o spôsobe fungovania poštových služieb ako bola preprava pošty najprv pešími poslami, dvojkolesovým alebo štvorkolesovým vozíkom (kariolkou) s konským jednozaprhom, plťami po Váhu, diaľková preprava poštovými dostavníkmi, neskôr železnicou až po spôsoby dnešné. Niekoľko strán je venovaných chronologickému vývoju poštových pečiatok obce s ich vyobrazením vrátane pečiatok telegrafnej služby, pečiatok staničnej poštovej schránky a železničnej stanice. Jedna časť popisuje zriadenie prvého telefónu (telefónnej prípojky) Ludovítom Schulzom, majiteľom tehelne, v roku 1907. Záverečná časť približuje obdobie poštovej správy Slovenskej republiky v rokoch 1939 - 1945, obdobie 2. československej poštovej správy v rokoch 1945 - 1993 a obdobie slovenskej poštovej správy od roku 1993 po dnes. Publikácia vyšla v celkovom náklade 100 ks.

Obálka publikácie

Venovanie občanom Sučian

**S podakovaním autorovi,
Eva Bencová, dcéra**

(Podrobnejšia história pošty bude predmetom samostatnej časti historického okienka „Sučany v storočiach“ v budúcom roku.)

UZNESENIE Č. 8/2009 ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA SUČANY, KONANÉHO DŇA 28. 10. 2009

Obecné zastupiteľstvo Sučany

A/ Volí:

1. Členov návrhovej komisie: MUDr. Iveta Trnovská, MPH, Ing. Ivan Bulej.

B/ Berie na vedomie:

1. Kontrolu plnenia uznesení OcZ.
2. Informáciu o čerpaní rozpočtu obce za I. – III. štvrtrok 2009.
3. Informáciu o čerpaní rozpočtu ZŠ, ŠJ a ŠKD za I. – III. štvrtrok 2009.
4. Informáciu o činnosti komisií OcZ Sučany.
5. Informáciu HK o pohľadávkach a záväzkoch k 30. 9. 2009 a spôsoboch ich vymáhania.
6. Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických osôb k návrhu Doplnku č. 3 Územného plánu obce Sučany /ÚPN-O/.
7. Informáciu tajomníka ZTŠC Sučany o možnom využití areálu športovej strelnice Sučany – Prefa.
8. Informáciu majiteľa Plutvy o ďalšom využívaní tohto objektu.
9. Správu hlavného kontrolóra o odstraňovaní závad, vykonávaných prácach, o výmene materiálu na viacúčelovom ihrisku, ako aj nariadení vykonať pravidelnú údržbu trávniku a bežeckej dráhy v predpísaných intervaloch pomocou motorovej štvorkolky.
10. Správu HK o plnení rozhodnutí o náhradnej výsadbe v rokoch 2006 až 2009.
11. Správu HK o celkových výdavkoch na obytné kontajnery na ul. Ďurka Langsfelda.
12. Správu HK o výdavkoch na Hodžove dni v roku 2009.
13. Správu HK o uhradení finančných záloh firmy Sagacita za celé doterajšie obdobie spolupráce tvorby projektov hradených z rozvojových fondov EÚ.
14. Správu HK o kontrole plnenia uznesení z rokov 2007 až 2009.

C/ Konštatuje, že:

1. Návrh Doplnku č. 3 Územného plánu obce Sučany /ÚPN-O/ bol po dobu 30 dní zverejnený na úradnej tabuli obce a prerokovaný s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, právnickými a fyzickými osobami v súlade s ustanovením § 22 Stavebného zákona.
2. Pripomienky dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických osôb sú akceptované v dopracovanom návrhu Doplnku č. 3 ÚPN-O Sučany, resp. bude sa k nim prihliadať v rámci spracovania následnej projektovej dokumentácie a pred realizáciou stavieb.
3. Fyzické osoby nevzniesli k prerokovanému návrhu Doplnku č. 3 ÚPN-O Sučany pripomienky ani námietky.
4. Krajský pozemkový úrad v Žiline vydal k predloženému návrhu súhlas podľa § 13 Zákona č. 220/2004 Z. z. listom č. KPU 2009/00480/15 zo dňa 26. 08. 2009 na budúce použitie poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a na iné zámery, v celom požadovanom rozsahu 11,98 ha natrvalo.
5. Krajský stavebný úrad v Žiline preskúmal návrh Doplnku č. 3 ÚPN-O Sučany podľa § 25 Stavebného zákona a vydal k nemu súhlasné stanovisko listom č. 2009/01509/HRI zo dňa 12. 10. 2009.

D/ Schvaľuje:

1. VZN č. 6/2009 obce Sučany o poskytovaní dotácií s úpravami vrátane prílohy č. 2.
2. Doplnok č. 3 Územného plánu obce Sučany v súlade s ustanovením § 26 ods. 3 Stavebného zákona.
3. Doplnok č. 3 k VZN obce Sučany 2/2001 o záväznej časti Územného plánu obce Sučany v súlade s ustanovením § 27 ods. 3 Stavebného zákona.
4. Prevádzkový poriadok a cenník prenájmu viacúčelového ihriska pre občanov Sučian 7 €/hod. v pracovných dňoch, 5 €/hod. počas S, N vrátane energie, pre ostatných občanov 14 €/hod. v pracovných dňoch, počas S, N 10 €/hod. a pre registrované športové kluby obce zdarma. Poplatok pre deti 0,20 €/hod. cez prázdniny.
5. Zmenu ceny za prenájom telocvične Základnej školy Sučany podľa návrhu riaditeľky školy a školskej rady.
6. Predĺženie nájomných zmlúv na byty do 31. 12. 2010:
a/ Erika Cicková, Partizánska 24, Sučany.

b/ Viliam Kľučka, 29. augusta 74/101, Sučany.

c/ Anna Rácová, 29. augusta 74/101, Sučany.

7. Odpredaj pozemkov pre výstavbu dvanástich garáží o výmere 18 m² po 5 €/m² + cena GP na ul. Podhradská, pôvodná parcela KN 2100/13 pre žiadateľov: Katarína Cíberová, Vladimír Kučka, Lukáš Schwartz, Jozef Lipničan s manželkou, Ján Cuna, Karin Cunová, Ing. Milan Piroh.
8. Odkúpenie pozemku od Lubomíra Kolčáka o výmere 90 m² z časti pozemku KN 1878/1 v zmysle vyhotoveného geometrického plánu č. 250/2007 za cenu schválenú vo VZN obce č. 1/2009.
9. Zriadenie vecného bremena na vybudovanú kanalizačnú prípojku z areálu Rozvodne TR 400 na základe požiadavky SEPS, a. s., Bratislava.
10. Vypnutie prívodu elektrickej energie v objekte Fit centra (pri Váhu) od 1. 11. 2009, ak nájomníci po výzve obce nevyrovnajú dlžné čiastky do 30. 10. 2009.
11. Uvoľnenie finančných prostriedkov obce na kúpu 8 ks lavičiek, po prejednaní so ŽSR a súhlasnom stanovisku ich umiestnenie na pozemku ŽSR.
12. Prednostné pridelenie náhradného bytu p. Gabrielovi Kvapilovi v svislosti s uvažovanou rekonštrukciou objektu základnej školy.
13. Opravu prepojujacieho chodníka medzi samoobsluhou Jednoty COOP a ul. Kožuchovou.
14. Zakúpenie licencie na rozšírenie knižničného systému CLAVIUS na 50 tis. ks zväzkov v hodnote cca 800 € pre obecnú knižnicu.
15. Uskutočniť v mesiaci december t. r. len jedno zasadnutie OcZ a to 16. 12. 2009.

E/ Ruší:

1. Uznesenie C 15 zo dňa 26. 08. a 8. 09. 2009 o odpredaji pozemkov pre výstavbu garáží.
2. Uznesenia splnené: č. 4 z 24. 4. 2007, č. 190 z 22. 10. 2008, č. 193 z 22. 10. 2008, č. 199 zo 17. 12. 2008, č. 5 G 2 z 24. 6. 2009.

F/ Neschvaľuje:

1. Odkúpenie pozemku od Dušana Baláža na ul. Ďurka Langsfelda.
2. Návrh poslanca PhDr. Bellu o vyplácanie len symbolického 1 € poslancom OcZ a predsedom komisií OcZ za účasť na zasadnutiach, z dôvodu úspory finančných prostriedkov až do konca volebného obdobia.

G/ Žiada starostu obce:

1. Vymáhať nedoplatky od neplatičov v zmysle platných zákonov s využitím všetkých možností.
2. Vyzvať dodávateľa strechy v ZŠ k oprave pretrvávajúcich nedostatkov. V prípade, že závady nebudú odstránené, riešiť problém súdnou cestou.
3. V prípade potreby predĺžiť termín vypracovania projektu starostlivosti o zeleň a dreviny.
4. Aby pri vydávaní súhlasu NDS k výstavbe obslužnej komunikácie pre výstavbu diaľnice boli zahrnuté aj požiadavky minimálnej prašnosti z dôvodu blízkosti obytných domov.
5. Prejednať s Dopravným inšpektorátom Martin požiadavku na dočasné umiestnenie dopravných značiek zamedzujúcich vjazd vozidiel nad 3,5 tony zo stavby diaľnice na ulicu Jilemnického, Železničnú, Pioniersku, Sládkovičovú.

H/ Ukladá:

1. Preveriť náhradnú výsadbu a zdôvodniť rozhodnutia, ktoré nadobudli právoplatnosť a neboli splnené u súkromných osôb.
Z: hlavná kontrolórka obce T: 16. 12. 2009.
2. Z dôvodu opätovného vytvárania čiernych skládok, vynášania stavebného, živočíšneho a iného odpadu do septikov na polia pripraviť reláciu do miestneho rozhlasu a Nových Sučianskych zvestí s upozornením na možné sankcie.
Z: prednosta OcÚ T: ihneď.

V Sučanoch 28. 10. 2009
JUDr. Jozef Petráš, CSc., starosta obce

OPRAVA TELOCVIČNE ZÁKLADNEJ ŠKOLY V SUČANOCH

V priestoroch telocvične ZŠ došlo začiatkom t. r. k vydatiu parketovej podlahy v telocvični a v náradovni. Príčinou bol výskyt drevokaznej huby. V zmysle zákona je škola povinná zabezpečiť podmienky pre výchovu a vzdelávanie žiakov v priestoroch, ktoré nepoškodzujú zdravie. Obec Sučany ako zriaďovateľ prispela na rekonštrukciu zo svojho rozpočtu. Vykonané sondy preukázali dôvody rozpadnutia podláh a zničenia telocvičného zariadenia. Huba sa nachádzala hlavne v hobre pod parketami. Účinky plesní a húb bolo potrebné odstrániť nielen z drevených častí podlahy ale aj z drevených častí obkladu telocvične, zo stien. Na základe toho boli všetky časti z dreva odstránené, omietka zo stien bola do výšky cca 1 m odstránená, ohňom boli likvidované účinky plesní, boli vykonané hygienické nátery. Podkladný betón bol vysušený, vlhkosť bola pred položením nového materiálu zmeraná aby bola dosiahnutá suchosť pre aplikáciu novej podlahy. Prebehlo výberové konanie na dodanie a montáž liateho cementového poteru, narezania dilatácií, vyrovnania terénu a následne dodanie a montáž športovej podlahovej krytiny vrátane čiarovania ihrísk.

J. Pullmann

Mikuláš so svojou družinou na námestí

SÍCE BEZ SNEHU, ALE PREDSA VIANOČNÉ A VYDARENÉ

Prvú decembrovú sobotu v našej obci prebiehali vianočné trhy. Aj napriek chladnému počasiu, ľudia zaplnili námestie, aby si spoločne vychutnali predvianočnú atmosféru. Akciu otvoril príhovorom starosta obce Jozef Petráš, ktorý zároveň všetkých zúčastnených ponúkol tradičným nápojom – hriatym na slanine.

Návštevníci si mohli v okolitých stánkoch zakúpiť rôzne predmety, ako svietniky, adventné vence, výrobky z dreva, prútené košíky a mnohé iné. Pre milovníkov sladkostí boli pripravené stánky s kysnutými koláčmi, vianočnými oblátkami ale aj výbornými trdelníkmi. Ak bola niekomu zima, mohol sa ohriať tradičnou medovinou. Ak niekoho prekvapil hlad, mohol si pochutnať na guláš, kapustnici, fazulovici, zemiakových plackách či pečenom mäse. Aké by to však boli vianočné trhy bez poriadnej zabíjačky. Majster mäsiar, už dopredu zabité prasiatko, ukážkovo rozporcioval a kto chcel, mohol si zakúpiť jednotlivé časti mäsa. Taktiež sa predávali aj klobásy a jaternice. Popri tom, divákov zabávala tanečná a spevácka skupina Romano Jilo. Neskôr vystúpil PK – tanečný klub – ARS, folklórny súbor Chládekovci, spevácky súbor Sučianka a deti zo základnej školy. Bohatý program vyvrcholil príchodom Mikuláša, Snehulienky a čerta, ktorí svojimi sladkými balíčkami potešili najmä deti. Keď už všetky detičky držali v rukách odmenu za to, že celý rok poslúchali, boli najspokojnejšie. Nechýbala ani ohňová šou a samozrejme to, na čo všetky deti netrpezlivo čakali, a teda zasvetenie vianočného stromčeka. Ten od tohto dňa bude svietiť, až kým sa neskončí vianočné obdobie.

drp, foto: Ján Farský

Odfotme si Mikuláša

Pestrý vianočný sortiment

Čert v akcii

Po dobrotách v kotle sa len tak zaprášilo

Poézia večera

Mladí tanečníci oživilí program Mrázikom

Chládekovci

Vystúpenie žiakov ZŠ

Richard Koyš

VIANOCE V ZÁCHRANKE

Práca v rýchlej záchrannej službe je veľmi zaujímavá, ale na druhej strane aj veľmi zodpovedná. Povolanie záchranára si za svoje vybral aj poslanec obecného zastupiteľstva Richard Koyš. Volný čas, ktorého nie je veľa, trávi so svojou rodinou, teda manželkou, dcérkou a dvomi synmi. Rekreačne sa venuje lyžovaniu, skialpinizmu, turistike, horskej cyklistike a v súčasnosti už pomenej aj horolezectvu. V zime slúži ako dobrovoľný člen Horskej služby vo Vrátnej. Poslancom obecného zastupiteľstva je od roku 2006. Kandidoval za KDH ako sympatizant hnutia.

1. Vybrali ste si veľmi zaujímavé zamestnanie. Vaším každodenným chlebičkom je záchrana ľudských životov. Prečo ste si vybrali práve prácu v rýchlej záchrannej službe? Čím je pre vás výnimočná?

V roku 1996, keď som skončil lekársku fakultu, bolo málo voľných lekárskejších miest, dnes je situácia opačná. Najbližšie mi núkali v L. Mikuláši. Buď záchranku, alebo patológiu. Vybral som si záchranku. Tam som začal pracovať aj na áre. Obidva odbory predstavujú sytu ale zaujímavú prácu, ktorá si zvyčajne človeka získa, a tak to bolo aj u mňa.

2. Samozrejme, ako každé zamestnanie aj toto má svoje pozitíva a negatíva. Mohli by ste nám prezradiť čo patrí medzi plusy a na druhej strane medzi mínusy vo vašom zamestnaní?

Medzi plusy asi to, že je to pestrá práca, zahŕňa vlastne akútne stavy zo všetkých medicínskych odborov. Niekedy naozaj behom pár minút dokážeme zachrániť život človeka. A mínusy? Keď prichádzate k mŕtvemu alebo zomierajúcemu dieťaťu, ktorému už nevieme pomôcť, to sú veľmi zlé okamihy...

3. Aké vzdelanie je potrebné, aby sa človek mohol stať pracovníkom rýchlej záchrannej služby?

Vodíť potrebuje maturitu a minimálne 100-hodinový kurz prvej pomoci s perspektívou ukončenia odboru zdravotnícky záchranár.

Tiež musí absolvovať psychotesty a samozrejme mať vodičský preukaz skupiny B. Záchranár strednú zdravotnú školu a prax na ARO, JIS alebo záchrance, tiež s perspektívou ukončenia odboru zdravotnícky záchranár. Lekár by mal mať atestáciu z anestéziológie a intenzívnej medicíny alebo urgentnej medicíny. Ale pracujú u nás aj chirurgovia alebo internisti.

4. Ako dlho už pracujete v tomto zamestnaní? Rozmýšľali ste niekedy nad zmenou práce? Ak áno, prečo ste tak neurobili?

Anestéziológiu a na záchrance robím s pár prerušeniami vlastne od skončenia školy v roku 1996 a nad zmenou profesie som rozmýšľal hneď po škole. Lákala ma chirurgia, potom už nie.

5. Koncom októbra Slovensko obletela správa, že záchranná služba FALCK, v ktorej pracujete, dosiahla 44 staníc. Môžete čitateľom priblížiť čo to znamená?

Tento rok končí štvorročné obdobie licencií na záchranné služby, čiže prevádzkovatelia si dávajú žiadosti na prevádzkovanie staníc záchrannej služby na ďalšie štyri roky. Prebehli už dve kolá tendra, tretie bude uzavreté niekedy v marci budúceho roku. V každom kole je tender na iné sídla záchrannej služby. V prvom kole bol Falck úspešný, obhájil všetky doterajšie vypísané stanice a získal ešte niekoľko nových staníc. V druhom kole sme tiež získali aj nové stanice, ale niekoľko zabehnutých sme stratili, uvidíme ako dopadne tretie kolo. Pre Sučancov bude možno zaujímavá informácia, že z južnej časti Martina sa budúci rok presunie jedna stanica záchrannej služby do Vrútok, takže záchranka by budúci rok mala prichádzať do Sučian rýchlejšie.

6. Určite sa vám už stalo, že ste museli pracovať aj na Štedrý večer. Ako vyzerajú Vianoce v záchrance?

Je to zvyčajne pokojnejšia služba. Bývajú úrazy pri varení či vysoký krvný tlak z predvianočného zhonu. Ľudia si volajú záchranku naozaj len v nutnom prípade, nikto sa nechce ocitnúť v nemocnici na Vianoce.

7. Ak pracujete v takýto sviatočný deň, uvedomujete si vôbec, že je výnimočný?

Určite áno, veď atmosféra Vianoc je vtedy všade okolo nás.

8. Stáva sa vám niekedy, že si z vás ľudia robia randu? Zavolajú rýchlu záchrannú službu a nič sa nedeje?

Zneužití tiesňovej linky je naozaj veľa a tiež je veľa neindikovaných výjazdov, kde by pacienta dokázal ošetriť obvodný lekár alebo pohotovosť.

9. Máte z vašej práce aj nejaký zábavný zážitok? Ak áno, tak aký?

Hovorí sa, že medicína je veselá veda o smutných veciach. Veselo býva napríklad, keď poliečime dušnú, inak čipernú 90-ročnú babku a ona v tom okamihu začne stavať celú rodinu do poru.

10. K čomu by ste prirovnali pocit, keď sa vám podarí zachrániť ľudský život?

Je to dobrý pocit, ale nemôžeme z toho robiť žiadne hrdinstvo, je to naša práca.

11. Chceli by ste našim spoluobčanom odovzdať nejaké vianočné pranie?

Prajem všetkým občanom Sučian krásne, pokojné a požehnané vianočné sviatky a všetko dobré do nového roku 2010.

Snehulky od Mikuláša

Mikuláš navštívil aj Dom Dobrého Pastiera v Sučanoch

Čas adventu je obdobím, kedy by sme mali spomaliť pracovné nasadenie, obzrieť sa za seba a okolo seba na svoje správanie, na skutky. Tento čas v nás vyvoláva spomienky na detstvo. Radi by sme sa vrátili späť, prežili opäť Vianoce so svojimi rodičmi alebo starými rodičmi. Opäť prežiť tie milé slová lásky a pohladenia, ktoré sme od nich dostali. Ale čas sa nedá zastaviť, ide ďalej, a teraz je už iba na nás, aby sme tie pohladenia, lásku a milé slová rozdávali ďalej.

December sa tradične zaraďuje medzi tie mesiace v roku, kedy si ľudia vo svojich domovoch užívajú pohodu, sviatočný pokoj a pripomínajú si narodenie Ježiša Krista. No vianočnému obdobiu predchádza ešte jeden nemenej známy sviatok, a to „deň svätého Mikuláša“. Oblubujú ho najmä deti, ktoré na celom svete očakávajú od neho množstvo sladkých darčiekov vo svojich vyleštených čižmičkách, pripravených pod oknom. Aj v našej obci sa v posledných rokoch stalo tradíciou, že ten bielovlasý ujo oblečený v červenom kožušku s veľkou bradou prichádza na námestie väčšinou na koči, kde ho už netrepežlivo čaká veľa rozžiarených detských očí. Tento rok však Mikuláš nerozdával v Sučanoch radosť len tým najmenším. Poslanec obecného zastupiteľstva Miloš Bella, sa už dlhšiu dobu zamýšľal nad tým, že obdobie adventu je čas, kedy je potrebné pamätať aj na ľudí starých, chorých, v mnohých prípadoch odkázaných na starostlivosť iných. Medzi takýchto obyvateľov v našej obci patria aj starenky a starčekovia zo Strediska Evanjelického diakonie Sučany - Domu Dobrého Pastie-

ra. Po rozhovore s riaditeľkou tohto zariadenia Lenkou Taškárovou a starostom obce Jozefom Petrášom, sa vo veľmi krátkej dobe myšlienka zorganizovať mikulášske stretnutie zrealizovala. Stalo sa tak v piatok 4. decembra, keď Mikuláš navštívil občanov v tomto stredisku, rozdal im balíčky s ovocím a sladkosťami, pohladil šediny a vrásky, ale aj zavtipkoval. „Hlavným cieľom tejto akcie bolo viesť do života obyvateľov Domu Dobrého Pastiera v predvianočnom období aspoň kúsok potešenia. Odmenou pre organizátorov boli srdečné úsmevy a u niektorých aj dojemné slzy šťastia. Naš mikulášsky pozdrav zanechal hlboký dojem nielen v srdciach seniorov ale aj v srdciach našich. Preto je potrebné mať nielen uši ale aj srdce otvorené, učiť sa počúvať a pochopiť jeden druhého, lebo život nám môže vrátiť len toľko dobra, koľko sme my sami rozdelili,“ dodal v závere poslanec Miloš Bella. Touto cestou by sa organizátori podujatia chceli poďakovať sponzorom:

- Pavlovi Rizmanovi s rodinou, drobný podnikateľ, Sučany,
- Ing. Kataríne Markovičovej, potraviny KAMA, Sučany,
- p. Ondrejčíkovej, potraviny Pod skalou, Sučany,
- p. Ľubomírovi Kubalovi, výroba domácich zákuskov a tort, Sučany,
- p. Jozefovi Hriadelovi, výroba a predaj cukrárenských výrobkov, Sučany,
- firme NORMAL, ovocie a zelenina, Priekopa,

ktorí v rámci svojich možností pomohli zabezpečiť hladký priebeh tejto predvianočnej akcie pre našich seniorov.

redakcia

Akciu Svetového dňa prvej pomoci otvorila osobne prezidentka SČK p. Kobzová. Vedľa nej je riaditeľ ÚZS SČK Š. Škandera.

NAŠA? VAŠA? – SPOLOČNÁ!

Človeku sa pritrafi všeličo. Ako sa hovorí – nešťastie je skôr ako nové nohavice. Vieme kedy? Vieme kde a ako? Ťažká odpoveď, rýchle následky, avšak ľahké riešenie. Prevencia!

Toto treba mať na pamäti, keď chceme pochopiť prečo Slovenský Červený kríž a všetky záchranne i záchranárske zložky vyvíjajú také úsilie, aby prvá pomoc vošla do povedomia ľudí. Záchrana ľudského života a zdravia je nielen fráza o hrdinstve a odbornosti záchrancov. Je to tvrdá príprava, súčinnosť všetkých zainteresovaných zložiek v náročných prípadoch. Ale v danom, nešťastnom momente je najdôležitejší práve ten, kto je tam prvý. Častokrát práve bežný, náhodný občan. Nemôžeme dovoliť aby bol celkom nepripravený. Veď nejde o náladu, či iba o škodu. Ide o život. O sekundy, často o všetko. My v našej obci môžeme byť hrdí na našich hasičov, ktorí sú ozaj na úrovni. Denne naostro zasahujú, ale aj cvičia a starajú sa, aby ľudia videli a vedeli aspoň omrvinky z toho, čo by mali vedieť, možno aj pre svoj prospech. Spolupráca s Územným

spolkom Slovenského Červeného kríža je vzorná. Myslia si to obe strany bez toho, aby to kričali do sveta. Je to jednoducho tak! Nečudo, že ich občas vídavame spolu, ako napríklad pri ukázkach prvej pomoci. Už tradičnými sú tieto ukážky pri príležitosti Svetového dňa prvej pomoci, každoročne v Martine. Tam sa k nim pridávajú aj profesionálni pracovníci Lekárskej záchrannej služby z Martinskej Fakultnej nemocnice. Táto reality show nemôže svojou kvalitou nechať ľudí ľahostajnými. Presvedčiť sme sa o tom mohli aj v tomto roku 25. septembra na námestí v Martine. Akciu poctila svojou účasťou aj prezidentka SČK p. PhDr. Helena Kobzová a ďalší významní funkcionári. Podujatie ako obvykle režíroval osobne riaditeľ Územného spolku SČK, Ing. Š. Škandera. Dobrá vec sa opäť podarila a naši chlapci zo Sučian boli pri tom.

rsk., foto: archív ÚZS SČK

Slovenský zväz zdravotne postihnutých v Sučanoch hodnotí svoju činnosť za rok 2009

Blíži sa koniec roka 2009 a je tu opäť čas zhodnotiť našu činnosť za uplynulé obdobie roku 2009.

Náš zväz zdravotne postihnutých má 140 členov. Radíme sa medzi najväčšiu organizáciu, čo do počtu členov v okrese Martin. Našou úlohou je rozširovať členskú základňu, čo sa nám aj darí plniť. Pravidelne zasaďa výbor podľa zostaveného plánu práce. Úlohou výboru, ktorý je 11-členný, je riešenie organizačných otázok zväzu. Na jednom zasadnutí výboru sa zúčastnil aj pán starosta obce, ktorý v prípade potreby prisľúbil pomoc. Naša organizácia je nezisková a skladá sa z členov zdravotne postihnutých. Aj napriek tomu sa snažíme vytvárať podmienky kultúrneho a spoločenského využitia pre našich členov. V mesiaci apríl sa

naši členovia zúčastnili osláv oslobodenia Sučian. V máji sme sa spoločne zúčastnili osláv Dňa matiek. Zakúpili sme lístky do divadla pre našich členov, taktiež sme zabezpečili aj autobus. V mesiaci júl sme zabezpečili a usporiadali zájazd na Moravu, trasa Kroměříž – Lešná, kde si účastníci prezreli historické pamiatky, zoologickú záhradu, Arcibiskupský zámok, kvetinové arboretum a ďalšie pamiatky. Tento poznávací zájazd splnil očakávania všetkých zúčastnených členov, ktorí vyslovili svoju spokojnosť. Je potrebné poďakovať obecnému úradu a pánovi starostovi za poskytnutie finančného príspevku na úhradu autobusu. Ďalej sme usporiadali štyri zájazdy za nákupom do Jablonky v Poľsku. V septembri sme zorganizovali zájazd do skanzenu Pribylina, kde sa konali poľovnícke dni. Tento zájazd splnil svoje očakávanie, počasie nám prišlo. Naši členovia sa zúčastnili osláv 65. výročia SNP a položili kyticu na hrob padlých hrdinov. Podarilo sa nám zabezpečiť dva poukazy na rekondičný pobyt v Turčianskych Tepliciach, ktorého sa zúčastnili naše dve členky. Za pomoci sociálnej pracovníčky, pani Bobče-

kovej z obecného úradu, sa nám podarilo zabezpečiť jednorazovú sociálnu výpomoc našim členom, ktorí majú nízke dôchodky. Nezabúdame ani na našich jubilanťov. Zasielame im blahoprajné telegramy. Navštevujeme našich dlhodobo chorých členov. Taktiež pri úmrtí členov, zakupujeme kytice na hroby. Napriek zložitej situácii, v ktorej sa nachádza naša spoločnosť, neobdržali sme žiadne finančné prostriedky od sponzorov a všetko sme financovali z vlastných zdrojov. Veľké poďakovanie patrí pani predsedníčke Ľudmile Gajdošovej za jej zodpovedný a iniciatívny prístup pri vykonávaní tejto funkcie. Taktiež poďakovanie patrí aj členom výboru, ktorí sa pravidelne zúčastňujú a pomáhajú riešiť náročné úlohy. Poďakovanie patrí aj pánovi Vojtechovi Hanzelovi, zakladajúcemu členovi Jednoty dôchodcov, ako aj dlhoročnému členovi výboru zväzu zdravotne postihnutých. Svoju činnosť ukončil z dôvodu zlého zdravotného stavu. Želáme mu pevné zdravie. Celkom na záver chceme požiadať o dobrú spoluprácu s obecným úradom, SZPB a JD v Sučanoch. Všetkým našim členom prajeme veľa zdravia, úspechov a veselé prežitie nastávajúcich sviatkov.

tajomníčka ZO SZZP, foto: archív

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Stalo sa už peknou tradíciou, že každoročne v októbri si v Sučanoch pripomíname Mesiac úcty k starším. V nedeľu 11. októbra pre nich obecný úrad pripravil hodnotné kultúrne podujatie, ktoré bolo symbolickým poďakovaním za všetko, čo naši seniari počas svojho života urobili pre spoločnosť, obec i generácie svojich potomkov.

Ruže z rúk starostu

Hneď pri vstupe do spoločenskej sály robotníckeho kultúrneho domu, boli dámy obdarované ružou z rúk starostu, páni dostali drobnú pozornosť. V úvode podujatia sa pôsobivými slovami všetkým prítomným prihovril starosta obce Jozef Petráš.

Po jeho príhovore javisko rozospieval a roztancoval súbor Terchovec. Rezká muzika rozohrala žilky všetkým v hľadisku. K dobrej nálade prispela aj obľúbená tanečná skupina Progres. Tá sa na javisku striedala s ďalšími vystúpeniami Terchovca. Hviezdou programu bola 7-ročná Martinka Bobánová, známa z televíznej show Sloven-

Terchovská muzika

Tanečná skupina Progres

Mesiac úcty k starším na rómsky spôsob

Pri príležitosti mesiaca úcty k starším, si 25. 10. 2009 pripravili zábavný program aj členovia združenia Rómske srdce Sučian a ich tanečná a spevácka skupina Romano Jilo. Celým programom sprevádzala divákov predsedníčka združenia Kvetoslava Štanská, ktorá aj otvorila podujatie krátkym príhovorom. Hneď po príhovore teplotu v sále vystupňovala Barbora Repovská ohňovou šou. Postupne svoje tanečné a spevácke umenie predviedli Richard Facuna, Drahomír Facuna, Mária Hanesová, Zdena Nagyová, Ivan Lacko, Nikola Sviteková, Nikolas Toráč, Jessica Facunová, Lukáš

Baláž, Lucka Balážová, Leticia Nagyová, Jennifer Bulková, Svetlana Tomašová, Nikola Inšpektorová, Petra Farkašová, Lucia Farkašová, Tomáš Baláž, Julka Lacková, Jana Facunová, Marcela Cicková, Jozef Billa a Patrik Facuna. Spevácky a tanečný program obohatila aj prezentácia malieb rómskych detí. Po programe bolo pre hostí pripravené občerstvenie, a to v podobe všakovských jedál. Samozrejme, pointou tohto občerstvenia bolo poukázať na pravé rómske jedlá. Medzi inými tam patrí gója, marikle, placky s kapustou a rómske ražniči, ktoré sa od toho bežného líši tým, že je pikantnejšie a nie je napichané na špajdli. „Myslím, že celá akcia sa vydarila, aj keď som očakávala väčšiu účasť. S jej priebehom som naozaj veľmi spokojná. Chcela by som sa poďakovať všetkým, ktorí mi pri príprave pomáhali, menovite: p. Janke Repovskej, p. Marte Bulkovej, p. Božene Cickovej, p. Eve Farkašovej a p. Sidónii Toráčovej,“ uzatvára predsedníčka združenia Rómske srdce Sučian Kvetoslava Štanská.

drp

sko má talent. Spolu s Adamkom Kubalom zožali obrovský potlesk publika. Vydarené podujatie bolo milým spestrením všedných, neraz problematických dní v živote našich starších spoluobčanov.

Veríme, že mladosť, radosť a veselosť, ktorá v tento deň prúdila z javiska do hľadiska, ich bude hriať v sychravých jesenných a zimných dňoch.

red., foto: Ján Farský

Martinka Bobánová

Naši seniori

Terchovec

Ruže z rúk starostu

MATTERHORN

PERLA ŠVAJČIARSKA MATTERHORN (4478 m)

Každý rok sa vyberáme na hory po Európe. Tento rok sme si vybrali Švajčiarsko. Oslovil som viacerých milovníkov hôr, no odchádzame len štyria: ja, Ivan Lamoš, Juraj Malko a Ľubomír Martinec.

NA VRCHOLE MATTERHORN

BIVAK POD MATTERHORNOM

14.8.2009

Slovensko opúšťame pred polnocou, čaká nás 1 100 km do Zermattu. Naplánoval som niekoľko turistických trás v oblasti Monte Rosa. V aute uzatvárame dohodu, že vystúpime na malý Matterhorn. Tento výstup nám posluží ako aklimatizačná túra. Nasledujúca túra mala byť na najvyšší vrch Dufour Spitze, ale nakoniec sme sa rozhodli, že sa pokúsime vystúpiť na najkrajší vrch Švajčiarska - Matterhorn. Cesta prebieha hladko. Do Täsch prichádzame poobede, približne o piatej. V dedinke je jazero, pri ktorom „bivakujeme“.

16.8.2009

Ráno odchádzame na vlak do Zermattu. Odtiaľ sadáme na lanovku a stúpame do výšky 2 929 m, na medzistávkou Trockener Steg. Tam začína ľadovec na malý Matterhorn. Po piatich hodinách chôdze a prevýšení 900 m, stojíme na vrchole, ktorý má 3 883 m. Užívame si mierny vánok a krásny výhľad na okolité horstvo. Späť zostupujeme lanovkou do Zermattu.

POD MATTERHORNOM

17.8.2009

Balíme sa na nasledujúce tri dni. Odchádzame na Matterhorn. Lanovkou prichádzame na chatu Schwarzse vo výške 2 582 m. Odtiaľto si dávame na chrbát približne 15 až 20-kilové ruksaky a kráčame na chatu Hornlihütte vo výške 3 260 m. Po troch hodinách prichádzame na chatu. Za ňou nachádzame miesta, ktoré budú našim domovom na nasledujúce dve noci. Stretávame Slovákov a zisťujeme, že ráno vyrážame o 4:20 hod. Líhame si o desiatej, no o hodinu nás prebúdzia slabý dážď.

18.8.2009

Vstávame o 3:40 ráno. Balíme si najnutnejšie veci a o hodinu už stojíme pod stenou. Čaká nás 1 200 výškových metrov. Pred nami je asi 40 ľudí, ktorí pomaly stúpajú do steny. Zaväzujeme sa na lano. Ivan ide ako prvý, ja idem za ním, nasleduje Ľubo a štvoricu uzatvára Juraj. Počasie je jasné, okolo dvoch stupňov a fúka mierny vietor. Po štyroch hodinách lezenia prichádzame do výšky 4 000 m, kde sa nachádza malá útulňa „Solvay rifuge“. Tu

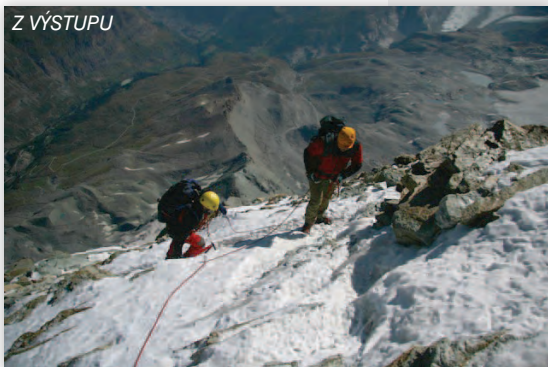
raňajkuje prvú müsli tyčinku. Pred nami je ešte 450 výškových metrov strmých stien pokrytých snehom a ľadom. Nachádzame tu hrubé lodné láná, asi šesť dĺžok po desať metrov. Približne 120 m pod vrcholom stretávame dvoch Slovákov, ktorí výstup vzdávajú. My si nahadzujeme mačky a pokračujeme v ceste. Asi o 10:45 stojíme na vrchole. Vychutnávame si výhľad. Jeden úspech je za nami. Nasleduje druhý. Zísť v poriadku dolu. Po polhodine schádzame a hľadáme miesto kde sa môžeme najesť. Zostup je náročný a nekonečný. Podvečer, približne o šiestej, blúdime. Po hodine hľadania cesty nachádzame schodnú stenu. Na chatu prichádzame o 19:30 unavení a šťastní.

19.8.2009

Ráno nás budí vrtuľník. Berie záchranára do závesu a letia pod vrchol Matterhornu, odkiaľ zväžajú zraneného horolezca. My sa balíme a schádzame do údolia. Na druhý deň sa ideme prejsť na chatu Täsch Hütte vo výške 2 701 m. Poobede odchádzame domov. Švajčiarsko v nás zanechalo plno krásnych zážitkov. Určite sa tu ešte niekedy vrátíme.

Peter Mušínský

Z VÝSTUPU

VRCHOLOVÝ KRÍŽ

